

การจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครนายก

Early Childhood Educational Management in the Child Development Centers Under the Local Administration Organization of Nakhon Nayok Province

อุมพร ทรงประดิษฐ์

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครนายก (2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครนายก จำแนกตาม เพศ อายุ ตำแหน่งหน้าที่ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครนายก จำนวน 180 คน โดยใช้แบบสอบถามในการรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว เมื่อมีนัยสำคัญทางสถิติจึงเปรียบเทียบรายคู่ โดยใช้การทดสอบของเชฟเฟ ผลการวิจัยพบว่า การจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครนายกในภาพรวม พบว่า การจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับมาก และรายด้านที่เกี่ยวข้องทั้งหมดอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ คือ การบริหารบุคคลมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านงบประมาณด้านวิชาการและด้านบริหารงานทั่วไป ตามลำดับ ทดสอบสมมติฐานความแตกต่างของการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครนายก เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่งหน้าที่ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า เพศ เท่านั้นที่มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครนายก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาเพศหญิงมีความคิดเห็นด้วยกับการจัดการศึกษาปฐมวัยมากกว่าเพศชาย

คำสำคัญ : การจัดการศึกษาปฐมวัย, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Abstract

The aims of the research were: (1) to study early childhood educational management in the Child Development Centers under the Local Administration Organization of Nakhon Nayok province. (2) to compare the opinion of administrators and educational personnel in childhood educational management in the Child Development Centers under the Local Administration Organization of Nakhon Nayok province , as classified by gender, age , position, education level and work experience. Samples were 180 administrators and educational

personnel. A questionnaire was used for data collection. Statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test and one-way ANOVA. The research results revealed that: (1) Overall, opinion of administrators and educational personnel towards childhood educational management in the Child Development Centers was ranked at a high level. (2) In opinion comparison, there was a significant difference in sex at the .05 level.

Keywords: childhood educational management, the child development center, the local administration organization.

ความนำ

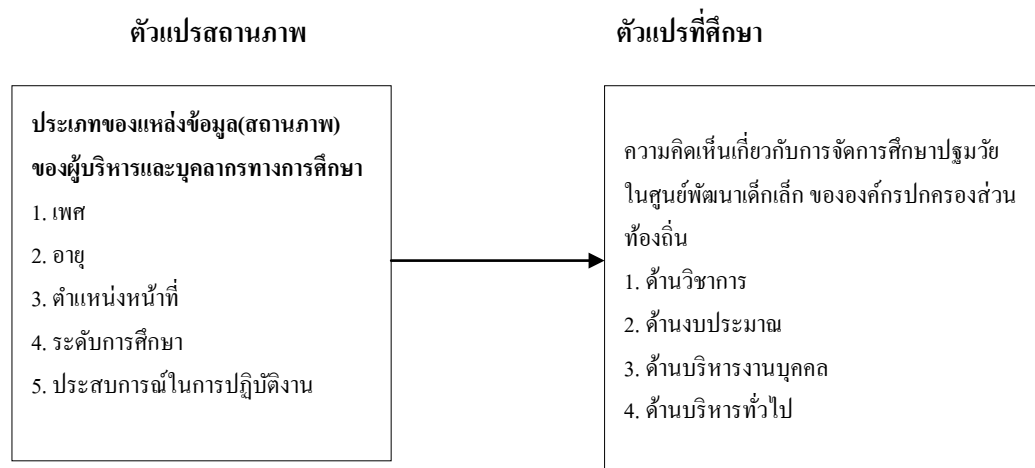
การพัฒนาสิ่งใดก็ตาม เพื่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าและมั่นคง จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องรากฐานที่มั่นคง โดยเฉพาะเรื่องของการศึกษา ซึ่งนับถือว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญและมีบทบาท ต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ ซึ่ง รุ่ง แก้วแดง (2542) กล่าวว่า การศึกษามีบทบาทสำคัญและมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อวิถีชีวิตของคนและสังคม โดยเฉพาะการเตรียมคนเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 เป็นภารกิจของการศึกษาโดยตรง ขณะเดียวกันความเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรงของโลก จำเป็นต้องกลับมาทบทวนและออกแบบการศึกษาใหม่ จึงทำให้มองภาพการศึกษาในอนาคตไว้ว่า การบริหาร จัดการศึกษาจะต้องมีความพร้อมมากขึ้นและวางแผนการศึกษาได้อย่างถูกต้อง และมีคุณภาพ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้บัญญัติเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไว้ในหมวดที่ 5 แผนนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ส่วนที่ 4 แผนนโยบายด้านศาสนา สังคม การสาธารณสุข ของการศึกษาและวัฒนธรรม มาตรา 49 บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกัน ในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย มาตรา 80(3) และ (4) รัฐต้องดำเนินการตามนโยบายฯ ดังนี้
(3) การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับความต้องการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีแผน การศึกษาแห่งชาติ กฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษา ของชาติ จัดให้มีการพัฒนา

คุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโดยรวมทั้งปวง เพื่อให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทย มีระเบียบ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (4) ส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจเพื่อเป็นการปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์การศาสนา และเอกชน จัดให้มีการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมกัน และสอดคล้องกับนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ 2542 และ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ 2545 เป็นกฎหมายหลักทางการ ศึกษาได้บัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาระดับใดก็ได้ตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ อีกทั้งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ 2542 มาตรา 16 (9) บัญญัติให้เทศบาลเมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษา เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตนเอง นอกจากนี้พระราช บัญญัติสภาตำบล พ.ศ 2537 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ 2552 บัญญัติมาตรา 67 (5) องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ส่งเสริมการศึกษาและวัฒนธรรม (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2552, หน้า 28-45) เพื่อ

พิจารณาถึงการมีส่วนร่วมในการจัดการ ศึกษาในระดับปฐมวัยจึงถือ ว่าเป็นสิ่งที่จะต้องคำนึงถึงอย่างยิ่ง ดังนั้นจึงต้องมีการจัดการ ศึกษาปฐมวัยให้มีความพัฒนา การที่สมวัยทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา จึงเป็นภารกิจสำคัญในการส่งเสริม พัฒนาการและการเตรียมความพร้อมในระดับนี้ เพื่อเป็นรากฐานที่สำคัญในการจัดการศึกษาระดับที่สูงขึ้นต่อไป องค์การบริหารส่วนตำบลจึงถือว่าเป็นหน่วย งานที่ต้องจัดการศึกษา ในการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กซึ่งเป็นการจัดการศึกษานอกระบบ และถือว่าเป็นสถานศึกษาที่ดูแลและให้การศึกษาแก่เด็กอายุระหว่าง 3-5 ปี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ , 2542, หน้า 28-45)

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ความคิดเห็นของผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับระดับการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครนายก แตกต่างตามประเภทของแหล่งข้อมูล (สถานภาพ) เพศ อายุ ตำแหน่งหน้าที่ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การปฏิบัติงาน มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นของศูนย์

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับ การจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครนายก
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครนายก จำแนกตามประเภทของแหล่งข้อมูล (สถานภาพ) เพศ อายุ ตำแหน่งหน้าที่ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การปฏิบัติงาน

พัฒนาเด็กเล็กต่างกัน อายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแตกต่างกัน

- 1) ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแตกต่างกัน
- 2) ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา อายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา สังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครนายก ใน 4 อำเภอ จำนวน 40 ศูนย์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวนประชากรผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาตามอำเภอและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แสดงตารางที่ 3.1 จำนวนประชากร

2. กลุ่มตัวอย่าง ขนาคกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ได้มาจากการใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (อ้างถึงใน ยุทธ ไกยวรรณ, 2545, หน้า 182) ได้ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครนายก จำนวน 180 คนประกอบด้วยผู้บริหาร จำนวน 116 คน และบุคลากรทางการศึกษาจำนวน 64 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะในแบบตรวจสอบรายการ (check list) โดยถามเกี่ยวกับประเภทแหล่งข้อมูล (สถานภาพ) เพศ อายุ ตำแหน่งหน้าที่ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการประสิทธิผลการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครนายก มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ

ค่าร้อยละ IOC, Reliability ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) ค่าเอฟ (F-test) ทางสถิติที่ระดับการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ตามวิธีการของเซฟเฟ่ ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 เมื่อพบความแตกต่างของค่าเอฟ

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 70.00 มีอายุ 36-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 49.45 ส่วนใหญ่มีตำแหน่งผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละ 64.40 การศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 100.00 และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 87.20

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครนายกในภาพรวมพบว่า การจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับมาก และรายด้านที่เกี่ยวข้องทั้งหมดอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ คือ การบริหารบุคคลมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านงบประมาณด้านบริหารงานทั่วไป และด้านวิชาการตามลำดับ โดยสามารถอธิบายรายด้านได้ดังต่อไปนี้

2.1 ด้านวิชาการ พบว่า ภาพรวม การจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่เกี่ยวข้อง ส่วนใหญ่มีการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรกดังนี้ คือ การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ จัดการเรียนการสอนให้มีเนื้อหาสาระและกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจ

และความถนัดของผู้เรียน และมีการพัฒนา
กระบวนการเรียนรู้ตามลำดับ

2.2 ด้านงบประมาณ พบว่า ภาพรวม
การจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ใน
ระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่เกี่ยวข้อง
ส่วนใหญ่มีการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนา
เด็กเล็กอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย
3 ลำดับแรกดังนี้ คือ มีการจัดทำแผนปฏิบัติการ
ประจำปี การพัฒนา ปรับปรุง ปฏิบัติงานตาม
โครงสร้างสถานศึกษา มีการจัดทำแผนงบประมาณ
ประจำปีของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้ครอบคลุม
พัฒนาการด้านผู้เรียน และมีการรายงานการใช้
งบประมาณให้บุคลากรทราบถึงการใช้จ่าย
งบประมาณตามลำดับ

2.3 ด้านบริหารงานบุคคล พบว่า
ภาพรวมการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็ก
เล็กอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่
เกี่ยวข้องส่วนใหญ่มีการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์
พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับจากมาก
ไปน้อย 3 ลำดับแรกดังนี้ คือ การจัดระบบการนิเทศ
ติดตามการดำเนินงานของบุคลากรอย่างเหมาะสม)
เมื่อข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากระทำ
ความผิดจะมีการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
และการเลื่อนขั้นเงินเดือนตามลำดับ

2.4 ด้านบริหารทั่วไป พบว่า ภาพรวมการ
จัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ใน
ระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่เกี่ยวข้อง
ส่วนใหญ่มีการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนา
เด็กเล็กอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย
3 ลำดับแรกดังนี้ คือ มีการประชาสัมพันธ์การดำเนิน
งานให้ผู้ปกครององค์กรและชุมชนทราบอย่าง
ต่อเนื่อง การประสานราชการส่วนภูมิภาคและส่วน
ท้องถิ่น และการพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูล
สารสนเทศที่ทันสมัย ตามลำดับ

การอภิปรายผล

1. การจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนา
เด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัด
นครนายกมีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผล
การศึกษาได้ดังนี้ จากผลการศึกษา พบว่า ผลการ
วิเคราะห์ข้อมูลระดับการจัดการศึกษาปฐมวัยใน
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
จังหวัดนครนายกในภาพรวม พบว่า การจัดการศึกษา
ปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับมาก และราย
ด้านที่เกี่ยวข้องทั้งหมดอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับ
จากมากไปน้อย ดังนี้ คือ การบริหารบุคคลมีค่าเฉลี่ย
มากที่สุด รองลงมา คือ ด้านงบประมาณ ด้านบริหาร
งานทั่วไป และด้านวิชาการตามลำดับ ซึ่งผลการ
ศึกษาที่ได้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สัมฤทธิ์
เนตรประไพ (2548) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็น
ของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในการ
บริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัด
นครปฐม ผลการศึกษาพบว่า คณะผู้บริหารองค์การ
บริหารส่วนตำบล จังหวัดนครปฐม มีความคิดเห็น
ในการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดย
ภาพรวม และหลายด้านอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้
อาจเนื่องมาจากการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์
พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับ
ความร่วมมือจากหน่วยงานและชุมชน ซึ่งผู้บริหาร
และนักวิชาการ ต่างมีความรู้และความเข้าใจ ตลอด
จนเห็นความสำคัญในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก
ปฐมวัยอย่างแท้จริง จึงทำให้การศึกษาปฐมวัยเป็น
ไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเยาวพา เดชะคุปต์ (2542 ,
หน้า 12-17) ได้ให้ความหมายของเด็กปฐมวัยไว้ว่า
“เด็กปฐมวัย” (early childhood) มีผู้เรียกชื่อต่างกัน
ไป เช่น “เด็กก่อนวัยเรียน” หรือ “เด็กปฐมวัย” แต่
ไม่ว่าจะชื่อใดย่อมมีความหมายเดียวกัน “เด็ก
ปฐมวัย” ตามความหมายของ The National
Association for Education of Young Childhood

Education Guidelines (Seefeldt & Barbour, 1986)

ให้ความหมายว่า “เด็กปฐมวัย” หมายถึง เด็กที่มีอายุตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 8 ปี จุดมุ่งหมายของการศึกษาระดับปฐมวัยไม่ใช่เพียงเป็นการเตรียมเด็กให้พร้อมที่จะเข้าเรียนต่อในประถมศึกษาเท่านั้น แต่ควรเป็นการช่วยเหลือเด็กให้มีชีวิตที่สมบูรณ์แบบตามวัยของเด็กปฐมวัยพึงมี เพราะเด็กวัยนี้เป็นวัยที่พร้อมจะเรียนรู้ ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องต้องมี วิธีการสอนให้เหมาะสม เพื่อให้เด็กดำรงชีวิตในวัยเริ่มต้นด้วยความสุข และมีพัฒนาการต่าง ๆ ไปได้อย่างเต็มที่ โดยหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ตั้งแต่พุทธศักราช 2546 เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศที่มีมาตรฐานการเรียนรู้เป็นข้อกำหนดคุณภาพของผู้เรียน ทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณธรรม ค่านิยม และสาระการเรียนรู้เป็นการกำหนดองค์ความรู้ที่เป็นเนื้อหาสาระเพื่อให้สถานศึกษาครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถจัดทำหลักสูตรได้ตาม

ความสามารถของผู้เรียน ส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา ทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จึงจัดทำสาระการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้ระดับปฐมวัย พร้อมทั้งกำหนดสาระที่ควรรู้ในการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า (1) ด้านวิชาการ พบว่า ภาพรวมการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่มีการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรกดังนี้ คือ การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ จัดการเรียนการสอนให้มีเนื้อหาสาระและกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน และมีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามลำดับ ซึ่งผลการศึกษาที่ได้สอดคล้องกับผลการศึกษาของนันทิชา หาญหัตถกิจ (2552) ได้

ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดหนองคาย ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร อยู่ในระดับมาก (2) ด้านงบประมาณ พบว่า ภาพรวมการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่มีการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรกดังนี้ คือ มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี การพัฒนาปรับปรุง ปฏิบัติงานตามโครงสร้างสถานศึกษา มีการจัดทำแผนงบประมาณประจำปีของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้ครอบคลุมพัฒนาการด้านผู้เรียนและมีการรายงานการใช้งบประมาณให้บุคลากรทราบถึงการใช้จ่ายงบประมาณตามลำดับ ซึ่งผลการวิจัยที่ได้สอดคล้องกับผลการศึกษาของสัมฤทธิ์ เนตรประไพ (2548) ที่ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดนครปฐม ผลการศึกษาพบว่า คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครปฐม มีความคิดเห็นในการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านงบประมาณอยู่ในระดับมาก (3) ด้านบริหารงานบุคคล พบว่า ภาพรวมการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่มีการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรกดังนี้ คือ การจัดระบบการนิเทศติดตามการดำเนินงานของบุคลากรอย่างเหมาะสม เมื่อข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากระทำความผิดจะมีการดำเนินการทางวินัย และการลงโทษ และการเลื่อนขั้นเงินเดือน ตามลำดับ

ซึ่งผลการศึกษาที่ได้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สัมฤทธิ์ เนตรประไพ (2548) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดนครปฐม ผลการศึกษาพบว่า คณะผู้บริหาร องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครปฐม มีความ คิดเห็นในการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบริหารงานบุคคล อยู่ในระดับมาก (4) ด้าน บริหารทั่วไป พบว่า ภาพรวมการจัดการศึกษาปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับมาก และเมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่มีการจัด การศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับ มากโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรกดังนี้ คือ มีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานให้ผู้ปกครอง องค์กรและชุมชนทราบอย่างต่อเนื่อง การประสาน ราชการส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น และการพัฒนา ระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศที่ทันสมัย ตามลำดับ ซึ่งผลการศึกษาที่ได้สอดคล้องกับผล การศึกษาของสัมฤทธิ์ เนตรประไพ (2548) ที่ได้ ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของคณะผู้บริหารองค์การ บริหารส่วนตำบล ในการบริหารจัดการศึกษาศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดนครปฐม ผลการศึกษาพบว่า คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัด นครปฐม มีความคิดเห็นในการบริหารจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านบริหารทั่วไป อยู่ในระดับมาก จากผลการศึกษาที่ได้อาจเนื่องมาจากกรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่น ได้เล็งเห็นความสำคัญในการ จัดทำมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถ ดำเนินงานเพื่อพัฒนาเด็กได้อย่างมีคุณภาพ และ เหมาะสม ซึ่งจะเป็นแนวทางให้องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นถือปฏิบัติ ในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็ก เล็ก สำหรับมาตรฐานดังกล่าวได้รวบรวมและจัดทำ ขึ้นจำแนกออกเป็นมาตรฐานการดำเนินงาน 4 ด้าน

ประกอบด้วย (1) ด้านวิชาการ (2) ด้านงบประมาณ (3) ด้านบริหารงานบุคคล (4) ด้านบริหารงานทั่วไป จึงอาจส่งผลให้การจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับมากดังกล่าว ซึ่งบทบาท หน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย ต้องประกอบไปด้วย (1) จัดให้มี แผนพัฒนาสถานศึกษาเพื่อใช้ในการดำเนินการ ดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (2) เป็นผู้ นำในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยร่วม ประสานงานกับบุคลากรทุกฝ่าย เพื่อกำหนด วิสัยทัศน์ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน (3) จัดให้มีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษา (4) สนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายของสถานศึกษาได้รับ ความรู้ และความสามารถในการจัดทำหลักสูตร (5) จัดให้มีการนิเทศภายใน เพื่อเฝ้าระวัง กำกับ ติดตามการ ใช้หลักสูตรอย่างมีระบบ (6) ให้มีการประเมินการนำ หลักสูตรไปใช้เพื่อการปรับปรุง พัฒนาสาระของ หลักสูตรสถานศึกษาให้ทันสมัย สอดคล้องกับ ความ ต้องการของเด็ก ผู้ปกครองและชุมชน

2. ทดสอบสมมติฐานความแตกต่างความ คิดเห็นต่อการจัดการ ศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด นครนายก เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับ การศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า (1) การจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครนายก เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า แตกต่างกัน (2) การจัดการ ศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครนายก เมื่อจำแนก ตามอายุ พบว่า ไม่แตกต่างกัน (3) การจัดการศึกษา ปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครนายก เมื่อจำแนกตาม ตำแหน่ง พบว่า ไม่แตกต่างกัน (4) การจัดการศึกษา

ปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครนายก เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ไม่แตกต่างกัน (5) การจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครนายก เมื่อ จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลที่ได้สอดคล้องกับผลการศึกษา ของสัมฤทธิ์ เนตรประไพ (2548) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดนครปฐม พบว่าการเปรียบเทียบจำแนกตามการศึกษาและประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง พบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลที่ได้สอดคล้องกับรูปแบบการจัดการศึกษาของ เรขา ศรีวิชัย (2556) ที่ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ในจังหวัดนนทบุรี พบว่า สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา การตอบสนองความต้องการของชุมชน ผู้บริหาร ครู บุคลากร และงบประมาณ การบริหารจัดการ กิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งการประเมินรูปแบบพบว่า รูปแบบนี้มีประโยชน์ และมีความสอดคล้องกับความเป็นไปได้เหมาะสม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยนี้

จากผลการศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครนายกทำให้ผู้วิจัยทราบถึงการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงขอเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงาน และปรับปรุงการดำเนินการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ดังนี้ การจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครนายก ด้านวิชาการพบว่า ภาพรวมการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับมาก ซึ่งระดับการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่ำสุด ได้แก่ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าการพัฒนาระบบประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญ เพราะจะเป็นตัวชี้วัดคุณภาพของการศึกษาดังนั้น ควรมีการพัฒนาระบบประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่อง อยู่เสมอ การจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครนายก ด้านงบประมาณ พบว่า ภาพรวมการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับมาก ซึ่งระดับการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่ำสุด ได้แก่ การจัดทำรายงานผลดำเนินงาน รายรับและรายจ่ายงบประมาณอย่างเปิดเผย ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการรายงานผลดำเนินงาน รายรับและรายจ่ายงบประมาณอย่างเปิดเผย เนื่องจากปัจจุบันผลดำเนินงาน รายรับรายจ่ายและงบประมาณจะเป็นตัวควบคุมคุณภาพและความก้าวหน้าในการดำเนินงานขององค์กร ฉะนั้นควรมีการเปิดเผยข้อมูล ดังกล่าว เพื่อให้บุคลากรในองค์กรทราบถึงประสิทธิผล ประสิทธิภาพในการดำเนินงานตลอดจนเพื่อความโปร่งใสขององค์กร การจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครนายก ด้านบริหารทั่วไป พบว่า ภาพรวมการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับมาก ซึ่งระดับการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่ำสุด ได้แก่ กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานตามโครงสร้าง โดยมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่าย ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานเป็นสิ่งที่มี

ความสำคัญ เพราะจะช่วยให้บุคลากรมีแนวทางในการปฏิบัติงานที่เข้าใจตรงกัน ประสานงานได้อย่างรวดเร็วและมีทิศทางในการดำเนินงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ การจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครนายก ด้านบริหารงานบุคคลพบว่า ภาพรวมการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับมาก ซึ่งระดับการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่ำสุด ได้แก่ มีการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้กับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบควรมีการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้กับข้าราชการครูและ

บุคลากรทางการศึกษาตามปีที่ได้รับ เนื่องจากเป็นขวัญและกำลังใจต่อบุคคลกรผู้ปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานด้านการบริหารการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครนายกเพิ่มเติม เพื่อนำผลที่ได้มาพัฒนารูปแบบการดำเนินงาน ควรมีการศึกษาในส่วนของการต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครนายกเพิ่มเติม เพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง

เอกสารอ้างอิง

คณะกรรมการกฤษฎีกา, สำนักงาน. (2552). พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ 2542. ค้นจาก http://www.Thailocaladmin.go.th/upload/regulation/type/2552/5/296_1.pdf

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ 2545. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

นันทิชา ชาญหัตถกิจ. (2552). การศึกษาเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดหนองคาย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ยุทธ ไถยวรรณ. (2545). พื้นฐานการวิจัย. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

เยวพา เดชะคุปต์. (2542). การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพมหานคร: เอพี กราฟฟิกส์ ดีไซน์.

รุ่ง แก้วแดง (2542). ปฏิวัติการศึกษาไทย (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: มติชน จำกัด (มหาชน).

เราาริวิชัย. (2556). รูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี, วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย EAU Heritage, 3(1), 187-197.

สัมฤทธิ์ เนตรประไพ. (2548). ความคิดเห็นของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

Seefeldt, C. & Barbour, N. (1986). *Early childhood education: An Introduction . Primary Grades*. Boston: Allyn
Bacon.

